

Revistă săptăminală a Așezămintelor culturale

DIN TOATĂ INIMA

Primăvara aceasta are o semnificație cu totul deosebită. Ea se înscrie în istorie ca cea dintâi primăvară de după Congresul al IX-lea al partidului, ocupă același loc, unu, în noul cincinal și va găzdui, nu peste mult timp, un scump și măreț eveniment în viața poporului nostru — împlinirea a 45 de ani de la întemeierea Partidului Comunist Român. Ne aflăm, așadar, în primăvara avântului general al muncii creatoare desfășurată de harnicul și talentatul nostru popor, în plină și entuziastă întrecere pentru îndeplinirea angajamentelor luate în cinstea marilor sărbători.

Obişnuit, la sfârşit de etapă, se întocmesc bilanțuri cuprinzând într-însele cifre ce sintetizează realizările obținute pe toate fronturile. Etapa actuală a întrecerii se va încheia abia la 8 Mai, ziua aniversării. Dar oamenii muncii din multe sectoare ale economiei noastre naționale raportează de pe acum, cu sentimentul datoriei împlinite și cu mândria de a fi înaintea timpului, că și-au îndeplinit și chiar depășit angajamentele luate. Așa se petrec lucrurile la Hunedoara, unde muncitorii din regiune au dat peste plan peste șapte mii de vagoane cărbune, minereu de fier, oțel și fontă. La Craiova, constructorii de la Electroputere anunță de pe acum că volumul producției marfă realizat în primul trimestru al acestui an este mai mare cu peste 78 milioane lei față de cel realizat în aceeași perioadă a anului trecut.

Cunoaștem tractoarele moderne făcute la Brașov, care pot fi întâlnite pe ogoare, la lucrările de hidroameliorații, în construcții și exploatarea forestieră. Aici, în orașul de la poalele Timpei, harnicul colectiv al Uzinelor de tractoare a pus în fabricație alte 6 tipuri și variante de tractoare, printre care și puternicul tractor „S-1300”. Se fac studii și experimentări pentru asimilarea unor noi tipuri de tractoare destinate mecanizării lucrărilor în legumicultură și viticultură. Se traduc așadar în fapt recomandările partidului la cel de al IX-lea Congres privitoare la înzestrarea tehnică a agriculturii noastre în plin progres. Cât de importantă este pentru agricultură înzestrarea tehnică se poate ilustra prin cel mai proaspăt exemplu sosit în aceste zile de la Perișoru, regiunea Galați. În numai cinci zile, membrii cooperatori din amintita localitate au izbutit să semene 650 de hectare, adică toată suprafața destinată culturii porumbului.

Cine are prilejul să călătorească prin țară, în orice regiune, raion sau comună și chiar în satele cele mai îndepărtate va putea asista la manifestări cultural-artistice de o prospețime puțin obișnuită. Artiștii amatori oferă milioanele de spectatori, în cinstea zilei de 8 Mai, tot ce are mai de preț tezaurul artei noastre populare. În Dobrogea milenară, spre exemplu, au fost organizate două mari manifestări cultural-artistice în concursul intitulat „Slavă Partidului”, manifestări care au cuprins toate formațiile muzical-coreografice din regiune. Numai în cuprinsul raionului Medgidia au participat la acest concurs 36 de brigăzi artistice de agitație, 22 formații de dansuri, 145 soliști vocali și 6 grupuri vocale. Se cuvine a fi menționați aici textierii din comuna Peștera care au alcătuit cel mai frumos program închinat partidului.

Pornită din adîncul inimii, din cea mai curată dragoste pentru Partidul Comunist Român, călăuzitorul poporului nostru pe drumul propășirii patriei noastre, întrecerea a cuprins milioane de oameni din toate unghiurile țării. Și pretutindeni, fie că este vorba de fabrici și uzine, de șantiere, de întinsele ogoare sau de institute de știință, se simte același entuziasm și aceeași dorință unică și atotgrăitoare, de a întâmpina ziua de 8 Mai, ziua partidului, cu cele mai valoroase înfăptuiri.

CI. MUNTEANU

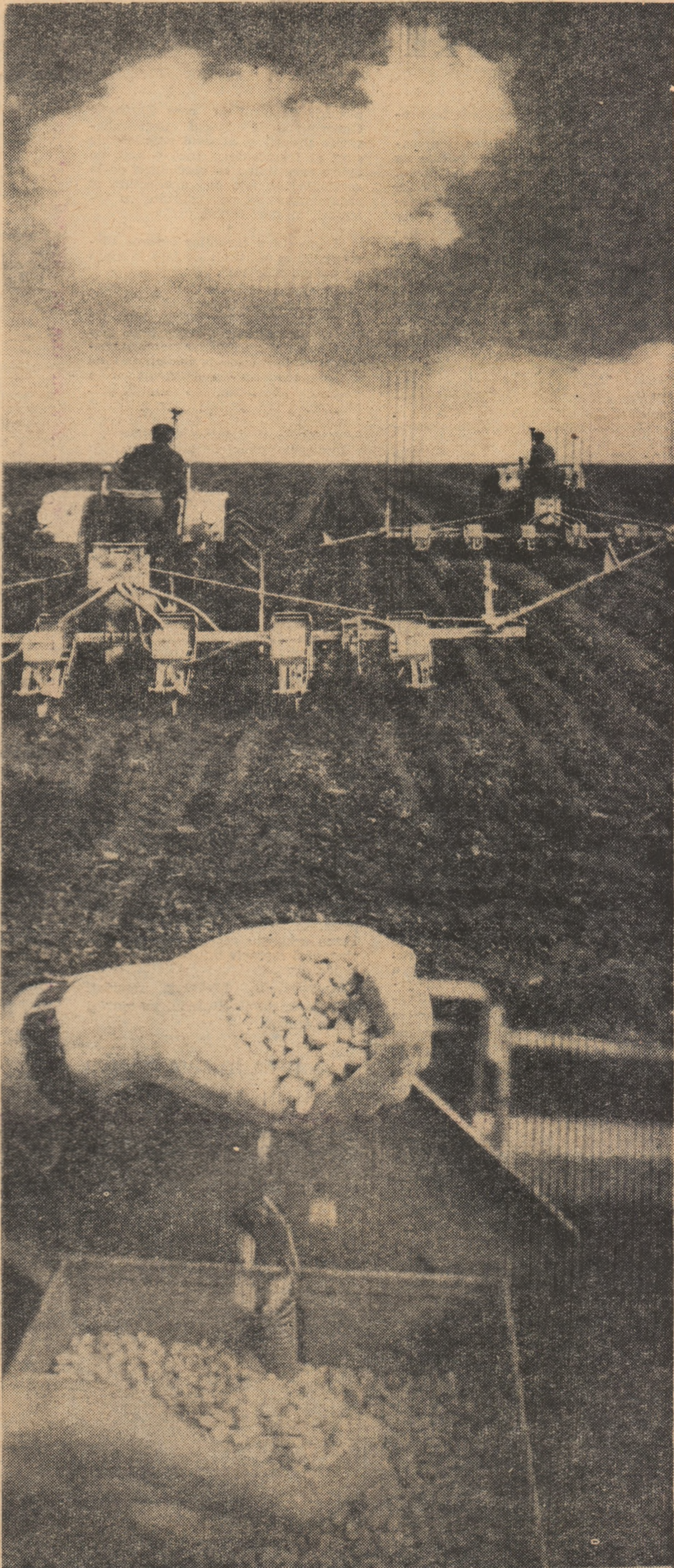
Tril după tril...

Tril după tril,
Harfe și zvon de vioară...
Cîntă-n april
Frageda mea primăvară.

Zi după zi
Flori ies din seva profundă...
Îată, voi fi
Tinăr un ceas, o secundă.

Pentru că știu
Clipa s-o fac veșnicie,
Nu e tîrziu,
Nici tinerețea tîrzie.

Nicolae IATOMIC

G.A.S. Piatra, raionul Zimnicea, regiunea București.
La semănatul porumbului

FRUMOSUL - cerință a omului

„Un rol tot mai mare în progresul satului îl au școala, căminul cultural, biblioteca, cinematograful, întreaga activitate de răspândire a științei și culturii. Învățătorii și profesorii, inginerii și medicii, toți intelectualii satelor sînt chemați ca și în viitor să-și consacre energia, pricepera și pasiunea pentru ridicarea culturală și spirituală a țărănimii pentru dezvoltarea conștiinței socialiste“.

(Din Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Congresul țăranilor cooperatori).

În majoritatea satelor din regiunea Ploiești s-au organizat (acțiunea continuă) manifestări închinare frumosului. Faptul pornește din necesitate. Periodic, președinții sfaturilor populare comunale ascultă la centrele de raioane prelegeri despre frumos. Cu aceasta cultivarea frumosului se înscrie în activitatea de fiecare zi a administrației locale. În anul regimului democrat-popular, prin grija partidului și guvernului, s-a creat baza materială pentru o largă răspândire a frumosului la sate. Dar răspândirea lui e o acțiune delicată și plină de răspundere. Fiindcă este vorba de a educa pe oameni și a-i aduce în cele din urmă de la stadiul emoției estetice la cel al înțelegerii superioare a frumosului.

Pentru toate virstele

Cei din Lipănești iubesc florile, muzica, armonia culorilor, simetria liniilor.

În paturi calde au plămădit zece mi de fire de „cana indica“ și „petunii“, (pe stradă și în curți sînt flori). Pe acolo pe unde calcă drumețul au pus cu mîna lor 1000 de tei. Închipuți-l cînd or să dea în floare. Oamenii nu pot trăi fără frumos. „Ei își însușesc estetic (cum spunea un intelectual din sat), realitatea inconjurătoare. Nu ne rămîne decît să-l ajutăm să o facă bine“.

La Lipănești frumosul îmbracă și casele. În materie de case există o mare varietate a gusturilor. Una din cele mai frumoase este — nu-i greu de ghicit — a meșterului zidar Gheorghe Gheorghe. Casa are coloane tronconice de o perfectă simetrie, motive decorative cărora meșterul le spune „ciubuțe“ și care sînt imaginate de el la fel ca și bolțile și celelalte elemente de construcție. Ușa are incrustații în lemn. Modelul l-a văzut la o casă din Scăeni și l-a adus aici. E de așteptat să-l vedem reproduș fiindcă co-i frumos se răspîndește repede. Cele mai multe case din Lipănești au fiecare nota sa personală. N-am întâlnit aici tendința imitării fără discernămint, cum se mai întîmplă pe

alocuri. Meșterul de case Gheorghe Gheorghe e deținătorul unei experiențe proprii și al unui neîndoiebnic simț al frumosului. Încă o dată ne apare necesitatea ca specialiștii de la serviciile ronale de arhitectură și sistematizare să se consulte cu talentații meșteri săteni.

„Frumosul e trebuitor tuturor virstelor. El și pătrunde de fapt în viață pe nenumărate căi“.

Cel care a vorbit e Constantin Matache, președintele sfatului comun. Îl prezentăm pe scurt cititorului. De 10 ani președintele trăiește între treburile de sfat și artă. E membru statornic al formației de teatru. Cea de a doua ocupație i-a dezvoltat — pe lângă gustul artistic, și o anumită opinie critică față de felul cum e însușit frumosul. „Nu putem da omului orice — spune — au devenit pretențioși“.

Înțelegem cită dreptate are abia cînd ajungem la gospodăria Georgetei Turis, brigadieră zootehnică la C.A.P. În casă găsim televizorul și aparatul de radio tronind la cei doi poli ai camerei de primire. Au biblioteca și discotecă. Nu știu nici ei cînd au ajuns la 35 de discuri fiindcă de fiecare dată cînd merg la oraș, cumpără. În familia Turis se vorbește de emisiunea preferată, de discul sau de instrumentul preferat. Georgetei îi place muzica ușoară. Soțul cîntă la acordeon. Lucica cea mică cîntă la mandolină. A învățat la căminul cultural, cunoscut în regiune pentru orchestra lui de mandoliniști.

— Dar matak, mamă Sultănicu — ● întrebăm pe bunică — ce-ți place? — Eu cu hora m-am pomenit. Dar pe aici nu se prea joacă.

Așa am ajuns să aflăm că la Lipănești nu se mai joacă hora.

— A fost un loc de horă care a căpătat altă destinație — lămurește președintele. Dar hora n-am uitat-o. Ca să dovedească spune o strigătură care după cit se vede îl răscolește și-i schimbă expresia feței: „Șui, dreapta băiețuș / ...Șui, / hora dă-i și dă-i / Țineți hora măi flăcăi“.

„Șui“ acesta cu valoare onomatopeică, se strigă așa... din rărunchi. Parcă urcă din veacuri strigătul, declanșează resoartă intime și te smulge la joc.

Tovarăși din Lipănești repuneți grabnic în drepturi „Briul pe opt“ și „Hora stîngă“.

Casa în care locuim

Interiorul locuinței ne vorbește de la intrare despre sufletul celor care-l populează. La căminul cultural din Costești învățătoarea Valeria Mihaila le-a vorbit femeilor despre acest aspect al frumosului cotidian care este:

„Aranjarea și estetica locuinței“.

Merită să redăm amănuntele desfășurării acțiunii. Expunerea s-a făcut în fața unei asistențe numeroase. S-a amenajat și o cameră în chiar incinta căminului cultural. Cineva a pus la dispoziție, pentru demonstrația aceasta unică în felul ei, mobila. În camera amintită vizitatorii au admirat „pe viu“ tot ce s-a arătat în expunere.

Bibelourile, obiectele mărunte decorative prilejuiesc altă discuție. Învățătoarea a luat de pe o măsuță două asemenea obiecte și le-a arătat femeilor. Una e o vază de ceramică lucrată cu gust, cealaltă o figurină din gips, urită, disproporționată, de felul celor care se mai vind încă prin unele țirguri. S-a discutat îndelung despre fiecare amănunt legat de aranjarea simplă, frumoasă dar de efect a camerelor în care locuim și la sfîrșit multe gospodine s-au gîndit la modificările pe care le vor aduce în casele lor.

P. S. La Costești s-a inaugurat de curînd prima expoziție de pictură din seria marilor noștri maestri. Au fost așezate pe pereții căminului cultural 50 de reproduceri după picturile lui Grigorescu. Sute de oameni au privit îndelung figura suavă a Bălăioarei, a Ciobănașului, a Țărăncii din Muscel, a Fetei cu zestre. I-a însoțit cuvîntul de călăuză a tinerei profesoare de desen Constanța Boboc, din care redăm (pentru accentele sale lirice) un fragment... „El (Grigorescu — n.r.) a pictat oameni simpli din popor care prin vrednicia lor fac să rodească pămîntul, viața satului care muncește, poezia unui crîng și a unui luminiș de pădure“...

Astă-vară, cineva a văzut de departe, la marginea Costeștilor, un tînar cu șevaletul care prindea pe pînză natura. Era un simptom anonim al setei de frumos al țăranului din Costești.

Cercul „prietenii muzicii“

La Cărpiniștea, 40 de țărani cooperatori s-au înscris astă-iarnă la un curs de inițiere muzicală.

Ideea înființării unui cerc de „prietenii muzicii“ a pornit chiar de la săteni și a venit în întîmpinarea unor vechi dorințe și preocupări a dirijorului formației corale din comună.

Toamna trecută, într-o seară, după repetiții cițiva țărani cooperatori, coriști mai vechi, l-au rugat pe dirijor să mai zăbovească cu ei o clipă. „Ne-am gîndit la un lucru — au spus oamenii. Noi cîntăm în cor de ani de zile. Ne place mult cîntecul și muzica. Dar am vrea să cunoaștem mai multe, să înțelegem mai bine frumusețile ei“. Așa au început discuțiile care s-au purtat apoi seri de-a rîndul, din care s-a născut și s-a conturat ideea organizării unui ciclu de lecții, de expuneri pe teme muzicale, a înființării unui cerc de „prietenii ai muzicii“.

La sfîrșitul anului trecut, la Cărpiniștea s-a ținut lecția de inaugurare a cercului muzical. La prima lecție Izvorul viu al muzicii noastre (despre cîntecul popular, exemplificat cu bucăți interpretate de cor) a venit lume multă nu numai cei 40 de țărani înscriși la curs.

Nicolae Radu, directorul școlii, conduce corul de peste 15 ani. A preluat formația în iarna lui '50 de la învățătorul Ion Untea care, bătrîn și obosit, i-a cedat „bagheta“. Corul are 130 de membri și un repertoriu de 80 de cîntece. Prin formație au trecut în decursul anilor circa 600 de oameni, reprezentînd 15 la sută din populația comunei. Toți au îndrăgit muzica și și-au dezvoltat gustul pentru frumos în această formație.

„Am interpretat odată, — spune dirijorul — la o serbare, mai slab o bucată. În sală aproape nu s-a observat și nimeni n-a reproșat ceva. Dar i-am văzut pe cițiva după aceea abătuți. Întrebați, ei au acuzat pripeala în pregătire. Ei au cerut să mărim numărul repetițiilor „numai să iasă frumos cîntecul“.

Notați că oamenii aceștia sînt cooperatori agricoli, și în general destul de ocupați.

Cercul „prietenii ai muzicii“ din Cărpiniștea este încă foarte tînar. Dar influența lui se resimte asupra dezvoltării vieții muzicale din comună. În ultimul timp s-a format în localitate un mic taraf cu 12 instrumentiști condus de învățătoarea Elena Diaconu, și o echipă de fluierași.

V. TOSO
și R. IARAI

ȘEZĂTOAREA „ALBINEI“

Căminul cultural din comuna Rucăr, veche așezare întretălată de firul cînd domol, cînd vijelios al Rîușorului și străjuită de munți încărungiți și la vremea aceasta, a găzduit, sîmbătă 16 aprilie, o șezătoare organizată de redacția revistei „Albina“. Cînd ziua se îngina cu seara, rucărenii s-au întîlnit cu oaspeții din București veniți în mijlocul lor pentru a-i purta cîteva clipe în lumea științei și a literaturii. Astfel, cei prezenți în sală au aflat, din interesanta expunere a prof. univ. dr. Emil Repeuc, despre ultimele cuceriri ale științei și tehnicii mondiale, despre deosebitele realizări ale savanților și cercetătorilor români.

Cuvîntul maestrului Costache Antoniu, artist al poporului, a captivat întreaga sală. Amintind cu emoție de înflia sa apariție în fața sătenilor din comuna natală, Tigănași, pe cînd avea doar 7 ani, recitînd o poezie a-

părută chiar în revista „Albina“, maestrul Antoniu a povestit apoi, în graiul dulce moldovenesc, cîteva momente din îndelungata și prodigioasa sa carieră de artist. Clipe impresionante în care rucărenii și-au manifestat simpatia și prețuirea față de atît de îndrăgitul artist al poporului și unul din cei mai apropiați prieteni ai artiștilor amatori.

Poezii Ion Bănuță și Nicolae Tăutu au citit, cu multă căldură, din creațiile lor, cîteva poezii închinare patriei noastre socialiste, partidului — fîuritorul vieții noi și îmbelșugate. Rucărenii i-au răsplătit cu aplauze și le-au adresat invitația de a mai veni în mijlocul lor.

Șezătoarea organizată de redacția revistei noastre s-a încheiat cu un program artistic la care și-au dat concursul coriștii și soliștii de muzică populară ai căminului cultural din Rucăr.

Ornament floral stilizat pe →
fațada casei cooperativului
agricol Mîndruțau Petre
din comuna Nădab, raionul
Criș

← În vizită la Muzeul Satului

C.A.P. Unirea, comuna Brinceni, raionul Alexandria. Se lucrează la amenajarea de irigații pentru 82 hectare

Interviul nostru

PERSPECTIVE ÎN ACTIVITATEA INTERCOOPERATISTĂ

Măsurile adoptate la Congresul cooperativelor agricole de producție au stîrnit, după cum era și firesc, un interes deosebit. Numeroși cititori, informindu-ne asupra acțiunilor inițiate pe plan local, doresc să afle unele aspecte legate de activitatea economică de viitor a uniunilor cooperativelor agricole.

Pentru a le satisface dorința ne-am adresat tovarășului VICTOR DUȘA, vicepreședinte al Uniunii Naționale a cooperativelor agricole de producție.

Printre atribuțiile importante ale uniunilor cooperativelor agricole este și aceea de a organiza aprovizionarea cooperativelor cu materiale și utilaje. Am dori să informăm pe cititorii noștri în legătură cu acestea.

Una din sarcinile importante ce revine Uniunii Naționale, uniunilor regionale și uniunilor raionale ale cooperativelor agricole de producție este aprovizionarea tehnic-materială a cooperativelor agricole.

Atenția noastră va fi îndreptată, în primul rînd, spre asigurarea acelor produse necesare cooperativelor agricole de producție, care sînt legate direct de procesul de producție: îngrășăminte chimice, utilaje și mașini agricole, materiale pentru sectorul zootehnic, sectorul legumicol etc. În acest timp trebuie să ne îngrijim ca aspersoarele și alte utilaje necesare intrării în funcție a irigațiilor, pe care cooperativele și le-au făcut cu propriile lor forțe, să ajungă în timpul cel mai scurt.

Vom asigura piesele de schimb destinate întreținerii utilajului agricol și, în deosebi, a mijloacelor de transport auto, unde cooperativele întîmpină mari greutăți.

Printr-o hotărîre recentă, Consiliul de Miniștri dă ca sarcină unităților subordonate Consiliului Superior al Agriculturii, stațiilor de mașini și tractoare și uzinelor de reparații, unităților aparținînd Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini, Ministerului Transportului Auto, Navale și Aeriene, întreprinderilor de industrie locală, să execute reparațiile și reviziile necesare mașinilor agricole, mașinilor unelte, utilajelor, instalațiilor și mijloacelor de transport ale cooperativelor agricole de producție. Totodată s-a hotărît ca plata acestor reparații să se facă la prețu-

rile și tarifele care se aplică organizațiilor și întreprinderilor de stat, potrivit dispozițiilor legale.

— După cum se știe, numeroși delegați la Congres au subliniat, în cuvîntul lor, rolul uniunilor cooperativiste, privind valorificarea în condiții tot mai bune a produselor agricole.

Vă rugăm să ne vorbiți despre mijloacele de valorificare a acestor produse.

Așa cum s-a subliniat la Congresul de înființare a Uniunii Naționale a cooperativelor agricole de producție, valorificarea produselor agricole are o importanță deosebită în viața economică a cooperativelor agricole. De ea depinde în primul rînd, asigurarea fondurilor bănești pentru plata în bani a zilelor-muncă, efectuarea cheltuielilor curente, de producție, precum și alte cheltuieli necesare în decursul anului.

Avînd o strînsă și permanentă legătură cu cooperativele agricole de producție și cunoscînd cantitățile de producție destinate valorificării pe feluri de produse, uniunile regionale și raionale vor ajuta la mijlocirea desfacerii produselor, indicînd piețele, tirgurile sau alte debușuri favorabile desfacerii avantajose a produselor. Pe de altă parte, uniunile cooperativiste vor avea o activitate rodnică în ceea ce privește într-ajutorarea între cooperative cu diferite produse ca: furaje, semințe și alte produse necesare nevoilor și bunului mers al cooperativelor, ajutîndu-le să facă schimburi de produse între ele la buna învoială, sau chiar să încheie convenții între ele, pentru a vinde unele produse pe baza avantajului reciproc.

Vreau să informez cititorii revistei că Uniunea Națională va încuraja

inițiativele uniunilor cooperativelor agricole care doresc să înființeze unități intercooperativiste pentru valorificarea produselor agricole, direct consumatorilor pe piețe, oboare și tirguri, sau consumatorilor colectivivi (cantine, restaurante etc.). Se pot înființa chiar magazine și gherete intercooperativiste de desfacere. Îndeosebi în centrele cu mulți consumatori, unde se vor vinde legume și zarzavaturi, fructe, păsări vii și tăiate, unele articole casnice, precum și alte produse agricole.

Principala și cea mai sigură sursă de venituri a C.A.P. provine însă din relațiile contractuale ce se încheie pe un an sau pe mai mulți ani cu unitățile de stat sau cu mandatarii statului, deoarece se asigură, la încheierea contractelor pentru anul în curs, 35-40 la sută sub formă de avans din valoarea contractului încheiat. Noi vom lua, prin uniunile regionale și raionale, toate măsurile necesare, pentru ca unitățile agricole cooperativiste să livreze produse de calitate tot mai bună, în sortimente tot mai variate și beneficiarilor noștri externi, și în primul rînd țării socialiste.

Acestea sînt în linii generale cele mai principale mijloace de valorificare a produselor agricole. Pentru realizarea sarcinilor în acest domeniu de muncă, Uniunea Națională a C.A.P. are o strînsă colaborare cu Ministerul Industriei Alimentare, Ministerul Industriei Ușoare, C.S.V.P.A. și cu alte organe centrale care sînt beneficiarii noștri, conlucrînd pentru asigurarea în condiții tot mai bune a fondului centralizat de produse agroalimentare ca și materiile prime necesare industriei noastre socialiste, contribuind astfel la consolidarea economică a cooperativelor agricole de producție.

— În lucrările Congresului și în conferințele de constituire a uniunilor regionale și raionale s-au făcut numeroase propuneri privind construirea de depozite pentru fructe și legume, instalații pentru prelucrarea acestora, precum și înființarea unor întreprinderi intercooperativiste de prelucrare a furajelor combinate.

Ce însemnătate vor avea aceste acțiuni pentru întărirea cooperativelor agricole de producție?

Trebuie spus de la început că această problemă apare ca un element nou și, cum este și firesc, orice început este mai dificil, pentru că aici lucrurile trebuie să privească mai mult în perspectivă și asta necesită materiale însemnate.

În primul rînd vom avea în vedere sprijinirea uniunilor cooperativiste în eforturile lor, privind înființarea de întreprinderi proprii sau întreprinderi intercooperativiste pentru prelucrarea produselor agricole. Aici este vorba de a înființa întreprinderi pentru prelucrarea furajelor, chiar de a produce în viitor furaje combinate, construirea de depozite și uscătorii intercooperativiste pentru legume și fructe, instalații pentru prelucrarea fructelor, strugurilor, pentru vinificare și rachiu.

Cooperativele agricole vor fi sprijinite în descoperirea și folosirea tuturor rezervelor de materii prime agricole de proveniență locală, pentru prelucrarea în ateliere proprii sau ateliere intercooperativiste a diferitelor materiale ca: papură pentru rogojini, nuiele pentru împletituri și tirnuri, lut pentru vase arse etc. La prelucrarea diferitelor produse, cooperativele agricole vor folosi brațe de muncă îndeminate la unele produse locale textile din fibre de in, cîneapă și chiar din lînă.

Am amintit numai cîteva din sarcinile în perspectivă din domeniul prelucrării produselor agricole. Prin înființarea întreprinderilor intercooperativiste pentru prelucrarea produselor agricole și folosirea unor materii prime din resurse locale, se vor realiza venituri însemnate din materie primă ieftină. La aceasta mai putem adăuga și faptul că în aceste întreprinderi și ateliere cooperativele agricole vor putea folosi în mod rațional o parte din numărul brațelor de muncă în orice anotimp al anului.

— Cum înțelege Uniunea Națională a cooperativelor agricole de producție să organizeze asistența juridică în cooperativele agricole de producție. Ce probleme s-au ridicat în trecut și ce probleme urmează să se rezolve în sensul celor de mai sus.

Pînă în prezent, cooperativele agricole erau lipsite de asistența juridică, proprie, aceasta asigurîndu-se în mod sporadic de către oficiile juridice ale sfaturilor populare. Pentru remedierea acestei stări de fapt, statutul Uniunii Naționale, uniunilor regionale și uniunilor raionale ale cooperativelor agricole de producție prevede atribuțiuni pentru asistența juridică a cooperativelor agricole, în care scop se organizează oficii juridice în cadrul acestor uniuni. În acest fel, interesele cooperativelor agricole și ale uniunilor acestora vor fi reprezentate în mod competent în relațiile cu instituțiile și organizațiile de stat și cooperativiste, din toate sectoarele de activitate.

Asistența juridică se referă în mod deosebit la informarea conducătorilor cooperativelor agricole și a conducătorilor uniunilor asupra tuturor actelor normative (legilor) ce apar și pe care acestea trebuie să le cunoască. Astfel, pe de o parte, se va preveni încălcarea dispozițiilor normative, iar pe de altă parte, cooperativele vor cunoaște avantajele pe care le acordă unele legi, în special cele cu caracter economic. Totodată asistența juridică se manifestă și prin sprijinirea cooperativelor agricole la încheierea contractelor de valorificare a disponibilului de produse, a contractelor de aprovizionare, de prestări de servicii etc.

Oficiile juridice vor ajuta cooperativele agricole la elaborarea documentelor cu privire la schimburile de produse agricole, la organizarea acțiunilor de interes comun cu participarea economică a mai multor cooperative agricole și organizații de stat (irigații, desecări, îndiguiri, ameliorări de terenuri, lucrări de electricificare, sere, întreprinderi pentru furaje combinate, îngrășarea animalelor, prelucrarea și conservarea produselor agricole și altele).

De asemenea, cooperativele agricole vor fi reprezentate prin oficiile juridice în fața instanțelor de judecată și în fața organelor arbitrale.

Cinematograful viu

de Demostene BOTEZ

Atunci cînd cumpăr un bilet de tren pentru a călători ziua, am întotdeauna impresia că îmi cumpăr totodată un bilet de cinematograful viu.

Mă așez la fereastră și de îndată ce pleacă trenul, începe și filmul. Pe lângă tren, aleargă parcă în urmă, o peliculă de film cu fel de fel de peisagii și întâmplări. Nu întâmplări cine știe ce dramatice ca într-un film artistic cu un anume subiect, dar întâmplări mărunte din viața de toate zilele a oamenilor. În deosebi episoade din viața la țară, din sate și de pe cîmp.

Chiar dacă pe aceeași linie ai mai trecut acum un an-doi, totdeauna ai de văzut ceva nou: zidăria uriașă a unei noi fabrici, schelele unui șantier, grajdurile noi ale unei cooperative agricole de producție...

Dacă ești cumva mai în vîrstă și ai prins și priveliștile cîmpului și ale satelor de acum 25—30 de ani, de dinainte de război, ai crede neapărat că tu călătorești cine știe unde, prin străinătate, atît de schimbat este totul.

Trenul aleargă, aleargă, și pe de altă parte lunecă în urmă întinderi nesfîrșite de griu de toamnă de-un verde crud, de parcă așa ar fi să fie toată scoarța pămîntului.

Pe-alocuri vezi o cursă de tractoare. Sînt roșii de parcă ar arde. În urma lor se ridică praful brazdelor, ca un fum. Merg unul după altul. Tot crezi că acum-acum, unul are s-o ia înaintea celuilalt. Dar, nu! Fiecare își ține locul lui și pe cît grăbește el, grăbesc și celelalte. În urma lor, pămîntul rămîne despărțit în două: de-o parte cel nearat, cenușiu; de cealaltă, cel arat, negru ca păcura,

lucind parcă în soare. Taie lanurile acestea întinse, un camion încărcat cu saci de sămințe, care urcă parcă un deal, atît de tare se îndepărtează în zare.

Undeva, e un docar cu doi cai, oprit pe-un drum de hotar, pornind de la el, niște oameni, măsoară noile tarlale ca un fel de compas mare de lemn, care pășește larg alături de om, de parcă ar fi scheletul unui struț.

Și iată că deodată întinderea asta ajunge la un sat: vezi întii de departe ca o mică pădure. Sînt grădinile de pomi fructiferi din jurul caselor și salcîmii de hotar, între curji și grădini. Prin verdețea asta veselă se văd lucind acoperișurile roșii de țiglă ale caselor noi. Sînt multe. Tot satul e plin de aceste dreptunghiuri roșii care pun în peisajul verde, culori tari deasupra pereților albi ca de lumină. Dar casele din sat nu se deslușesc încă bine de tot. Deocamdată verdețea grădinilor, văzută laolaltă pare ca o pădure tină.

Înainte însă de a se vedea satul și de a-i vedea bine, casele, curțile, bucătăriile de vară, șurile, femeile în jurul caselor, apare în preajma verdeții pomilor, la marginea satului, o așezare nouă, cum nu exista înainte, o așezare cu înfățișare orășenească: case ca la oraș, clădiri lungi albe, acoperite cu țiglă, una lângă alta, în șiruri paralele. E așezarea cooperativei agricole de producție a țărănilor din sat. Acolo sînt grajdurile cu instalații moderne, de adăpat și de muls, casele administrației, mai încolo, crescătoriile de porci și, pe coastă, cele de păsări, șirele de furaje, înalte și ele, ca niște case.

E o imagine de început a satului de mîine, tot mai apropiat de înfățișarea orașului.

Și în sat sînt clădiri noi, cum nu s-au mai văzut prin sate: cîminul cultural, școala de 8 ani, magazinul mixt, bodega satului ca un adevărat mic restaurant de oraș, cu grădină de vară și mari umbrele colorate.

Se perindă astfel repede pe dinaintea ochilor, tabloul documentar al satului de astăzi. Cine nu are puțința să-l vadă îndeaproape, să meargă pe jos prin el, își poate face și astfel o idee despre transformarea totală a satului.

Călătorul care merge cu mașina este și el ca în fața unei pelicule de cinematograful viu care se desfășoară și aleargă de-o parte și de alta a șoselei.

Acesta e un cinematograful documentar cu un ecran mai mic, dar la care se pot vedea mai multe amănunte interesante. Se văd astfel circulînd prin sate, camioane și tractoare, oameni bine îmbrăcați. Pe șeaua tractoarelor se vede, vesel, un băietan de țară, priceput acum în mecanică mai virtos ca un vechi șofer. Vezi mai bine pereții caselor încrestite cu desenuri de motive populare în diverse culori: și roșii, și cărămizii, și albastre. Sînt și casele încrestite ca ouăle roșii. Au toată curățenia și strălucirea caselor noi.

Cîmpul, mai departe, nu e presărat ca altă dată, pe ici pe colo, cu țărani izolați care se căznesc de unul singur să răzbească pămîntul, ci plin de grupuri compacte de oameni, înfrății în același gînd de a spori cît mai mult roadele pămîntului. Vezi, în treacăt, sute de case, ridicîndu-se și mușcind pămîntul, de parcă ar fi o mașină uriașă care le manevrează.

Colo, pe costîșă, parcă ar fi rămas o

postajă de zăpadă din iarna trecută e zăpadă: sînt miile de găini ale cooperativei dar lîngă iaz, o altă lăcuză de zăpadă; și tot nu-i nici asta zăpadă ci cîndurile de giște și de rațe crescătoria cooperativei... E și o lăcuză de loc care pare roșie, de parcă risipit un praful de cărămidă. Și nu asta praful de cărămidă, ci ocolul 400 de vaci roșii, atît de bune de

Astfel tabloul văzut din autoturism este mai plin de viață; apar nu numai locurile și casele, ci și oamenii și de toate felurile, care fac laolaltă cea vie, nouă și veselă a satului.

Toate acestea se pot vedea și într-un film cu adevărat. Dar, oricum, ceea ce se vede e numai o imagine, artificială, ceva ca de fum, de un fel de lumină. Filmul acesta văzut dintr-un automobil, este însăși viața de a satelor noastre. Totul în el este real și viu. Oamenii, animalele sînt aievea.

Dar cel ce vrea să cunoască bine satul acum, nu trebuie să se mulțumească numai cu aceste priveliști. Trebuie să rămînă în el, zile și nopți, să cunoască mai cu seamă oamenii, preocupările și năzuințele lor. Să cunoască un om, pe președintele cooperativei, pe agronom, pe veterinar; să prindă viața, înfrățirea aceasta între știință și practică pentru a înțelege ce este agricultura de astăzi de cea

Echipa de teatru a cîminului cultural Birzava, regiunea Banaf

MĂRTURIE

Ti-au tot cîntat poezii în veche
Șiragul tău de grîne ce unduie
Cu spicele înalte, ce pline și
Își trag adinec belșugul din

Eu îmi înalț privirea și-n zădărnici
Îți cînt o nouă față, bătrîne
O față-nținerită, ca visurile
Ce le clădești aevea, cu tîm

Privește cum alături de nes
Crescînd ca-n basme feții fr
Durat de miini de aur a me
Se-nalță, pisc spre soare, un

Aici incolăcite prin țeava a
Din paiete puzderii ce se p
S-or naște mi de tone de c
Să-ți scriem noi poeme, băt

În schele voioase urcînd spre
Citesc o mărturie a vremur
Lăsînd-o moștenire acelor
Porni-vor mai departe pe c

Vioi

PLOAIA

Ploaia alunecă m
Pe coapsele zării
Și mai jos
Pînă în țărînă
Și mai jos

Scriitori romani contemporani

D. R. POPESCU

Din Oltenia și anume din părțile Severinului, s-a ridicat în ultimii ani numele unui tânăr prozator, Dumitru Radu Popescu, și care, în mai puțin de zece ani, a dat la iveală două romane („Zilele săptămînii” și „Vara oltenilor”) și patru culegeri de schițe, nuvele și povestiri („Fuga”, „Fata de la miază-zi”, „Umbrela de soare”, „Somnul pămîntului”).

Dumitru Radu Popescu și-a conturat nu numai un considerabil volum de pagini, dar și o lume. Lumea satului și anume a satului românesc din ultimii douăzeci de ani, cînd în țarinile și în psihologia acestui sat a intrat plugul innoitor al marilor schimbări. În cele șapte capitole ale „Zilelor săptămînii”, ne aflăm în perioada temeliiilor, aceea a înființării cooperativelor agricole. Epocă de frămîntări, de luptă, în conștiință mai întii, apoi și pe ogcarele străbune, care cereau pe adevărații lor stăpîni, pe cei care le sfîinșiseră cu palmele, cu sudoarea și cu singele lor. Stîlpul drept, neînfricat și increzător în noua zare a satului, e în acest roman țăranul Matei Călărașu cu destinul său tragic, cu toată energia pe care o desfășoară în urnirca noilor lucruri. În „Vara oltenilor” (țărănimea olteană e cea pe care o scrie cu deosebire tînărul

romancier) ne găsim în plin stup cooperativ. Fi-
rește, romanului îi trebuiau cîteva personaje prin-
cipale, cum se spune, în frunte cu Vică, președin-
tele, care nu mai e aceeași esență tare ca Matei
Călărașu, autorul ne pune în față o intrigă, ba
chiar mai multe, cu un adulter, cu o crimă, o si-
nucidere ș.a. Dincolo de aceste convenții necesare
oricărei lucrări de proporții, ceea ce trăiește cu a-
devărat e roilul, satul, cel care aduce miera din
cîmp. Oamenii, se înțelege, sînt mai puțin indivi-
dualizați, dar îi simți, îi vezi lucrînd, încrucișan-
du-se colectiv, în toate treburile obștei. Procesul
revoluționar, greu, anevoios, se împlinește acum,
conștiințele se limpezesc, totul alunecă în firea lu-
crurilor. Oamenii au acum case de cărămidă, au
mașini de cusut, aragaze și televizoare, motorete,
poartă pantofi, bască, beau bere etc.

În cărțile în care D. R. Popescu se dedică genu-
lui restrîns de proză, găsim negre situații de răz-
boi, unii oameni țin de Dunăre sau de întinsurile
cu pește și tragedii ale mării, în sfîrșit, altor stra-
turi și cuprinsuri din țara românească. Dar cele
mai multe subiecte sînt prinse din aceeași viață
sătosească de după innoire și mai ales din cea atît
de vie, oltenească. Tot ca Marin Preda, Dumitru
R. Popescu vine cu crîncenă viziune țărănească.
atunci cînd e vorba de trecut, ochiul său ca al unui
aparatură rece de sticlă, reține totul, realist, neindu-
rător. Țăranul lui e un țăran autentic, un oltean
să-i zicem de-acum, pe care-l chiamă pe nume
sau pe poreclă, Miron Boboc, Bărbălău, Gogu Be-
leagă, Făniță, Colae Dominica, Victorița, vestiții

Brandemburgi, Paraschivescu — cu vorba lor iute,
specifică, plină de drăcuiești, înjurături și vorbe
decchiate (ba și mai rău), cu maxime și ziceri pline
de duh și de înțelesuri. Eroii acestor pagini sînt
vrednici, cutezători, plini de optimism, de o mare
voie-bună și gălăgie. „Taclaua moldovenească”, cu
dulcețuri, cafele, poale-n briu și cu umorul ei
moale, subțire, la oltenii noștri se-nneacă în țuică
tare de prună, în multă țuică, în viței tăiați, în
murături și în varza acră atît de plăcută și stră-
moșilor noștri romani. Dumitru Popescu, tempera-
ment rece, reținut ca viziune, e un analitic și un
umorist în substanța lui. Scrie mai mult cu propo-
zițiuni, evită periodicele, natura e înfățișată scurt
sau luată peste picior. El merge la om și la fapte și
e veșnic trădat de această aplecare spre veselie.

Dintre piesele genului scurt, se remarcă „Umbr-
la de soare”, „Fata de la miază-zi”, „Pădurea”,
„Ploaie albă”, „Mașina”, „Mări sub pustiuri” ș.a.,
dar pe noi ne-au reținut și mai multe. Critica a re-
marcat „aglomerarea” materialului, „lipsa de echi-
libru”, de „armonie” și „unitate” a romanelor sale.
Aceeași încărcătură li se poate imputa și schițel-
lor și nuvelcelor. Unele situațiuni greu de crezut,
barocul și caricaturalul prea de tot îl sîcîie adesea
pe cititor. Sătenii noștri și-au însușit multe neo-
logisme. Autorul nostru le pune în gură și mai
multe. Stil gazetăresc, pe alocuri. Cărțile lui Du-
mitru Radu Popescu sînt citite cu plăcere și in-
teres. Dovadă că e tradus și în cîteva limbi străine.

N. CREVEDIA

ȘCOALA DE IERI, ȘCOALA DE AZI

uctia
urilor
rare

Pină în rădăcini
Și devine singele pămîntului.
Și după ce-i hrănește setea
Pleacă spre tulpini
Pină dă mina cu soarele.

Ileana ROMAN

CÎNTECELE
MELE

Iși saltă țara fruntea în lumină
Impodobită cu al stelei nimb
Și vremea la picioare i se-nclină
Rodind bogată-n orice anotimp.

De pe întinse plaiuri carpatine
Se varsă constelații în nadir
Și jerbele din fabrici și uzine
Ridică-n cer culori de trandafir.

Și drumurile țării, în spirale,
Se împletesc pe-al patriei meleag
Și riurile-n iureș de cavale
Ne cîntă astăzi cîntul cel mai drag.

Că zările de cîntece răsună
Și oamenii-implinesc același crez,
Că în cuptor se coace piine bună
Și timpul-mi dă putere să crez,

Pentru acestea, braț la braț cu țara
M-avînt în timp, și rimele rebele
Le string ca pe garoafe primăvara
Și le-pletese în cîntecele mele.

George FILIP

Sînt învățător de 35 de ani, iar în rîndurile de față, vorbind despre învățămînt, nu pot să nu compar trecutul cu prezentul. Îmi amintesc cu durere în suflet de felul cum era tratat învățătorul în regimul burghezo-moșieresc. El era desconsiderat, era lipsit de sprijin material și moral. Mulți dintre noi șomam iar cînd ceream să ni se dea posturi, ni se răspundea cu indiferență și răceală „n-avem” și ni se recomanda să deschidem chioșcuri de tutun.

Nu mai vorbesc că nu ni se plăteau salariile cîte 5—6 luni! În regimul burghezo-moșieresc era legiferată obligativitatea învățămîntului primar de 4 ani. Dar cum putea fi pusă în practică această obligativitate cînd spațiul școlar era cu totul nesatisfăcător, cînd nu erau cadre didactice suficiente, manualele școlare scumpe, iar copiii goi și infometati? În 1940, cînd m-am stabilit în satul Radu Vodă am găsit un local de școală pentru patru clase. În celelalte sate care compun astăzi comuna Lupșanu erau în total, în acea vreme, 5 săli de clasă.

Astăzi, învățămîntul se desfășoară în cu totul alte condiții. Ca urmare a progresului din toate sectoarele de activitate, în țara noastră s-a simțit necesitatea obligativității învățămîntului de cultură generală de 8 ani, care de altfel este prevăzută și în Constituție. „Dreptul la învățătură este asigurat prin învățămîntul elementar general și obligatoriu

de 8 ani, prin gratuitatea învățămîntului de toate gradele și prin sistemul de burse”.

Țăranii nu mai sînt nevoiți astăzi să plătească bani grei pentru întreținerea copiilor lor în școli, căci în toate satele sînt școli luminoase și spațioase, dotate cu cele necesare. În comuna noastră avem trei școli generale de 8 ani și una de patru ani, frecventate de 825 elevi. Elevii noștri au la dispoziție materiale didactice, laboratoare, cărți gratuite etc. Educarea și îndrumarea lor o fac 37 de cadre didactice, bine pregătite, cărora li se asigură condiții din ce în ce mai bune pentru desfășurarea activității profesionale. Acordarea titlurilor de învățător și profesor frun-
taș și emerit este încă o dovadă a aprecierii de care se bucură, în regimul nostru, cadrele didactice.

Prin grija partidului și guvernului nostru, la sate s-au înființat, pe lîngă școlile generale de 8 ani, licee, școli medii agricole, școli profesionale pe lîngă S.M.T.-uri și întreprinderi cu internate și întreținere gratuită.

Numai în asemenea condiții poate fi vorba de obligativitatea învățămîntului, de posibilitatea ca elevii să urmeze cursurile școlilor superioare. În ultimii ani, din comuna Lupșanu peste 80 la sută din absolvenții școlii generale de 8 ani s-au înscris la facultăți, la școli medii sau profesionale. În acest an numărul lor este de 210.

Dacă în trecut nici un fiu de țăran nu a putut merge mai departe la studii, în anii regimului nostru 56 au deve-

nit medici, ingineri, profesori și tehnicieni.

Astăzi, în țara noastră, partidul și guvernul asigură cele mai bune condiții pentru dezvoltarea învățămîntului, pentru munca educatorilor, învățătorilor și profesorilor. Acestei griji părintești noi, cadrele didactice, trebuie să-i

răspundem printr-o muncă susținută și entuziastă de educare și formare a unui tineret capabil, cu un larg orizont de cultură, vrednic constructor al socialismului.

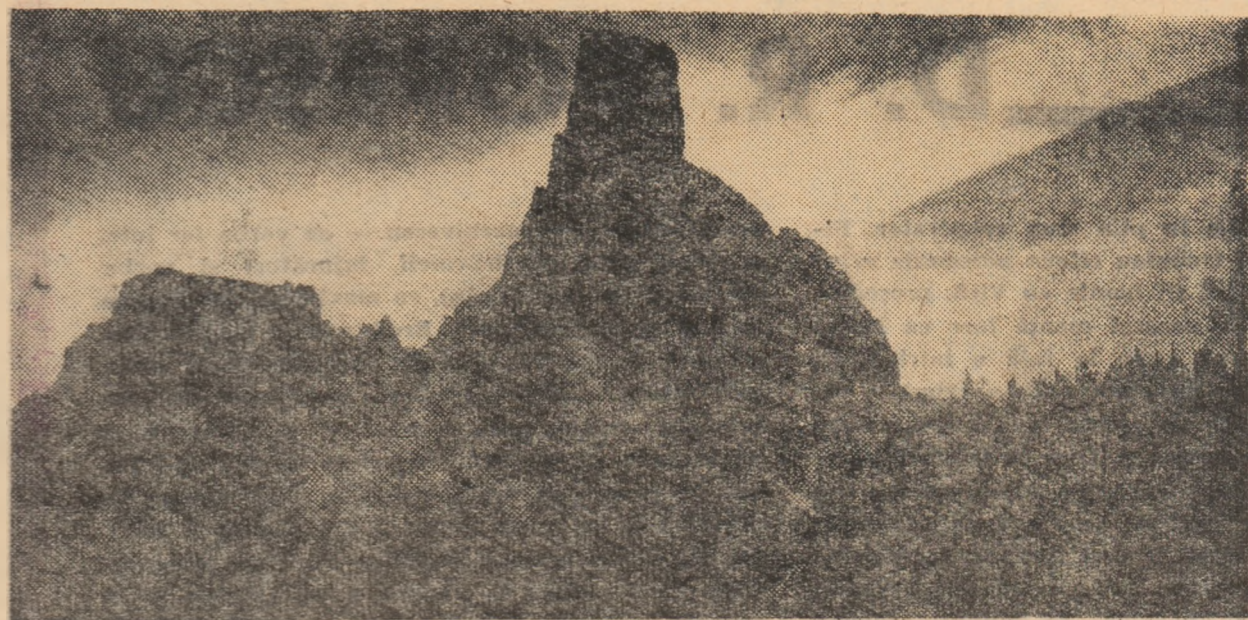
Aurel GIURESCU

învățător emerit
comuna Lupșanu,
raionul Lehliu

Port popular din comuna Delani, raionul Beiuș

De toate pentru toți

Pietrele Doamnei de pe Rarău văzute în zori

Sfatul medicului

INGRIJIREA CORPORALĂ A VIITOAREI MAME

Gravidele suferă adesea de constipație. Pentru înlăturarea acestui neajuns nu sînt recomandate medicamentele purgative sau diuretice, deoarece se pot declanșa contracții uterine care să ducă în cele din urmă la pierderea sarcinii. Este bine ca gravida să facă zilnic mișcare iar alimentația să cuprindă fructe, sau să ia dimineața pe stomacul gol o lingură de miere ori zeamă de prune uscate.

Gravida, care are o muncă obișnuită, nu trebuie să-și modifice felul de viață. Munca obișnuită ajută mai mult la dezvoltarea normală a unei sarcini decît repaosul prelungit și fără rost. Nu se recomandă însă nici să facă o muncă grea. Femeia gravidă e bine

să facă plimbări de 1—2 ore pe zi în aer liber, gimnastică ușoară în cameră pentru întărirea mușchilor abdomenului, să doarmă 8 ore pe noapte, într-o cameră curată și bine aerisită.

Pielea are un rol foarte important și de aceea trebuie bine îngrijită. Este necesar deci ca femeia gravidă să se spele zilnic cu apă și săpun pe întreg corpul. De asemenea, este sănătos ca după spălare să-și frecioneze întreg corpul cu un prosop pentru a pune mai bine în mișcare sîngele. Orice rană va fi imediat dezinfectată spre a preveni infecțiile, iar unghiile vor fi tăiate cît mai scurt pentru ca sub ele se adună murdăria și împreună cu ea și microbi.

atenție deosebită trebuie acordată sînilor. Pentru a preveni plesniturile și rănilile de pe sfîrcuri din perioada de alăptare, e bine ca gravida, după spălare, să și le frecioneze cu un prosop aspru, apoi să le ungă cu o alifie sau cu glicerina și alcool.

Femeia gravidă trebuie să poarte o îmbrăcăminte comodă, care să nu o joneze, în care să nu sufere nici de căldură și nici de frig. Imbrăcămintea e bine să se sprijine pe umeri, să fie destul de largă pentru a permite o bună circulație a sîngelui. Este bine ca în a doua jumătate a sarcinii, gravida să poarte o centură care să-i sprijine abdomenul, nu să-i strîngă. Rușinea de corp să fie curată și schimbată cel puțin de două ori pe săptămînă, iar materialul din care e confecționată să fie moale, pentru a nu irita pielea. Încălzămintea trebuie să fie comodă și cu locuri joase.

O atenție deosebită trebuie acordată îngrijirii gurii în vederea prevențîmării cariilor și a căderii dinților. Pentru aceasta, pe lângă medicamentele prescrise de medic (calciu, vitamina C, D) femeia gravidă va trebui să-și clătească gura cu apă după fiecare masă și să-și spele zilnic dinții cu peria și pastă de dinți.

Dr. Emil MĂRMEZAN
medic specialist

Curiozități

CONTROLOR PATRUPED

Direcția rețelei orașenești de gaze din Frankfurt pe Oder (R.D.G.) a inclus pe statul său de salarii un nou lucrător — ciinele ciobănească Crista. Zilnic, Crista parcurge cei șapte kilometri pe care este instalată conducta principală de gaze, adîncînd. Nici un aparat nu este mai sensibil ca acest ciine în ce privește detectarea mirosului de gaze. De îndată ce descoperă o scurgere de gaze într-un punct al conductei, Crista se oprește și latră furios pînă cînd sosește o brigadă de lucrători care repară fisura. Crista pleacă uneori și în inspecție pe teren, fiind invitată să verifice instalațiile de gaze din împrejurimile Frankfurtului.

O INMORMINTARE CU VELOCIPEDUL

La sfîrșitul secolului trecut și începutul veacului XX, bicicleta era marea senzație a vremii. A pedala, însemna a fi distins.

Unii excentrici organizau cortegii nuptiale și botezuri pe bicicletă. Numai despre inmormintări pe bicicletă încă nu se auzise. Iată, însă, că publicațiile din 1893 înregistră că la Baltimore a avut loc o inmormintare pe biciclete, velocipede și tricicluri.

Un locuitor fruntaș din acest oraș — arătau ziarele — „ciclist foarte aprins”, lăsa dispoziții testamentare ca funeraliile sale „să fie acelea ale unui liber cugetător al pedalei, adică exclusiv velocipedice”. Din respect pentru defunct, moștenitorii i-au îndeplinit cu pietate ultima voință.

Și așa, locuitorii din Baltimore au văzut defilînd un cortegiu mortuar în care, sicriul era așezat pe un triciclu cernit. Triciclu era precedat de un grup numeros pe biciclete, cîntînd din trompă (claxoane). Cei opt copii ai mortului, cinci fete și trei băieți, urmau triciclu cu sicriul, pe biciclete.

În cortegiu s-au numărat peste două sute de „mașini” (adică biciclete, velocipede și tricicluri).

Poșta redacției

ILIE D. CIORAN din comuna Costești, raionul Zimnicea, regiunea București, întreabă dacă fiind pensionar de invaliditate gradul III poate să ocupe un serviciu.

RĂSPUNS: Dispozițiunile în vigoare prevăd că pensionarii de invaliditate gradul III cauzată de un accident în muncă, sau o boală profesională, ori de un accident în legătură cu munca, vor primi, pe timpul cît sînt angajați, pe lângă salariu și pensia integrală, fără ca acestea împreună să

MICĂ ENCICLOPEDIÉ AGRICOLĂ

ABSORBȚIE. Funcție fiziologică de bază a tuturor celulelor vii, fără de care protoplasma nu se formează și nu-și poate desfășura activitatea. Apa, substanțele minerale și gazele pătrund în plante prin absorbție. Tot prin absorbție plantele rețin, prin frunze, energia luminoasă pe care o folosesc în scopul producerii de substanțe organice (zaharuri, proteine etc.).

În zootehnie, absorbția are un alt înțeles. Aici prin absorbție se înțelege metoda care constă în încrucișarea unei rase perfecționate cu una neameliorată, în scopul îmbunătățirii rasei neameliorate care nu mai corespunde cerințelor economice (ex. a rasei de oale figale cu rasa merinos în vederea obținerii de oi cu lînă fină).

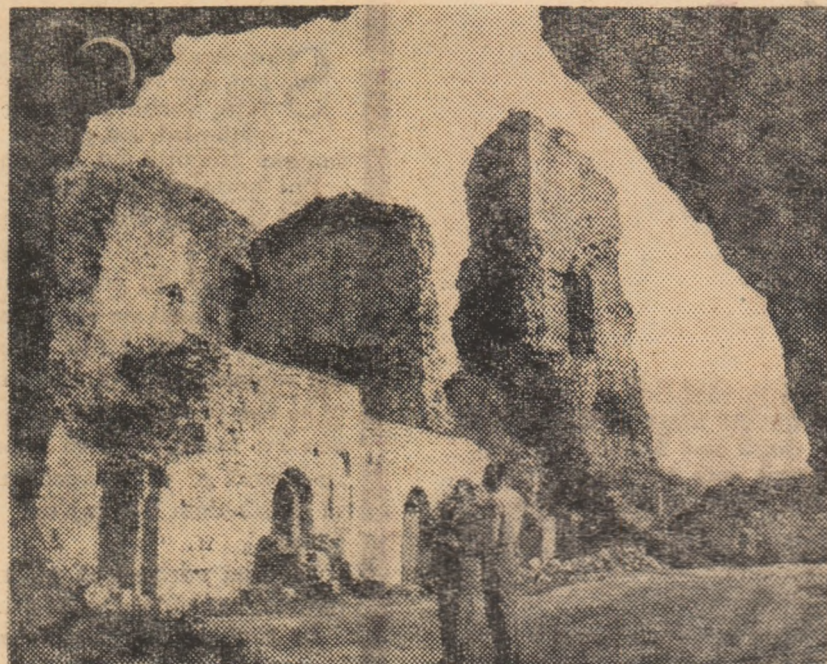
ACARIOZĂ. Boală parazită la albine provocată de acarianul *Acarapis Woodi* care se înmulțește în traheele albinelor asfixiindu-le. Boala se răspîndește printre albine fie prin rame infectate, fie prin indivizii bolnavi. Ea se combate gazind stupii cu salicilat de metil.

ACTINOMICETE. Grup de plante microscopice cu caracter intermediar între bacterii și ciupercile inferioare. Sînt larg răspîndite în natură, în deosebi în sol. Unele actinomicete din sol contribuie la descompunerea celulozelor care ajunge în sol prin resturile vegetale moarte și alte substanțe organice.

ACTINOMICIZĂ. Boală a plantelor de cartof cunoscută sub numele de „rîia comună a cartofului”. Se caracterizează prin apariția pe coaja tuberculilor a unor pustule (ingrămădiri de spori) brune, neregulate și aspre. Se combate prin rotația culturilor și folosirea de sămînță sănătoasă.

În medicina veterinară prin actinomicoză se denumesc o boală infecțioasă comună animalelor, mai ales cîrnute. Se caracterizează prin apariția pe piele și oasele din regiunea capului a unor umflături de mărime variabilă și prin umflarea limbii. Această boală poate să apară și la om.

ADAPTARE. Capacitatea organismelor vii (plante și animale, microorganisme) de a-și modifica forma, mărimea corpului, structura diferitelor organe, colorația, comportamentul, temperatura corpului, funcțiile fiziologice principale etc. În raport cu schimbările intervenite în condițiile lor de viață și prin care ele devin mai apte pentru a-și îndeplini funcțiile lor.

Cetatea Neamțului

poată depăși salariul tarifar actual al funcției avută la data invalidității. Cei a căror invaliditate de gradul III a fost cauzată de o boală obișnuită sau de un accident care nu are legătură cu munca, vor primi pe lângă salariu și pensia, pînă la nivelul salariului tarifar actual al funcției avute la data invalidității, fără ca acestea împreună să poată depăși 1000 lei lunar. În cazul în care salariul tarifar împreună cu pensia, ori numai salariul tarifar, depășesc limitele prevăzute mai sus, plata pensiei se reduce în mod corespunzător, sau se suspendă după caz.

Menționăm că aceeași situ-

ație este în cazul cînd veți deschide un atelier pe cont propriu.

ANICA ONIȘORU din comuna Drăgănești, raionul Tg. Neamț — Bacău, întreabă ce drepturi are o mamă care a născut mai mult de 10 copii în afară de faptul că e declarată „Mamă Eroină”?

RĂSPUNS: Dispozițiunile legale prevăd că mamele care vor naște al 10-lea copil și următorii și au cel puțin 8 copii în viață, pot primi un ajutor unic de stat de 1000 lei. Ajutorul unic de stat se acordă chiar dacă nu toți copiii sînt în îngrijirea familiei sau a mamei singure. Acest ajutor este neimpozabil.

Piața Marx-Engels din centrul Belgradului

ÎN BOSNIA ȘI HERȚEGOVINA

Note de călătorie din R.S.F. Iugoslavia

Oricine rostește cuvântul Bosnia îi adaugă involuntar și celălalt cuvânt cu care este îngemănat — Herțegovina, numele a două unități geografice, naturale și istorice, alcătuind o singură republică, situată în centrul țării. Ele ocupă 20,7 la sută din suprafața Iugoslaviei, iar după numărul populației, locul al treilea între republici (aproape 3 300 000 locuitori). Îmbinare de șesuri și de munți, având mari bogății minerale și forestiere, Bosnia și Herțegovina au dat oamenilor de pe aceste locuri posibilitatea de a se îndeletnici cu felurite meserii. Păduri bătrâne, unele de nepătruns, oferă materie primă pentru o dezvoltată industrie forestieră. Aproximativ jumătate din rezervele de cărbune ale Iugoslaviei se extrage de aici. După calculele specialiștilor, aceste zăcămine carbonifere, la actualul nivel al consumului, ar asigura cererile până în anul 2600. Localități ca Banovici, Kreka, Breza, Ugljevik, Mostar și Liubija sunt centre miniere cu faimă binecunoscută. În plus, Mostarul mai are și faima de centru viticol, cu vinuri dulci și licoroase. Lângă cărbune se asociază minereul de fier. Pe lista bogățiilor minerale trebuie, de asemenea, trecute bauxita, cuprul, plumbul, pirita, argintul precum și minereuri ca azbestul, barita, magnezita.

E explicabilă așadar mulțimea exploatărilor și întreprinderilor locale, precum și densitatea populației ce atinge peste 65 de locuitori pe kilometrul pătrat. Pe aceste locuri s-a dezvoltat o clasă muncitoare ce a cultivat tradițiile revoluționare, care a luptat cu vitejia pentru eliberarea țării de sub jugul hitlerist. Muncitorii și țărani împreună cu intelectualii au dat o ripostă zdrobitoare ocupanților odioși, înscriind pagini glorioase de dirzenie și devotament în slujba idealurilor de libertate și fericire pentru popor. Peste tot am întâlnit tablete, monumente sau simple inscripții în piatră care aminteau trecătorilor că pe potecile pe care calcă, luptătorii iugoslavi în frunte cu comuniștii au dus bătălii împotriva cotoptorilor. Nu întâmplător, într-o modestă localitate — Jajice — la 29 noiembrie 1948, în plină înclăștare cu dușmanul, s-au pus temelile Republicii Socialiste Federative Iugoslavia. La Jajice s-a creat un Comitet Național de Eliberare a Iugoslaviei care și-a asumat rolul de guvern provizoriu. Cu doi ani mai târziu, în aceeași zi, Adunarea Constituantă, creată în urma alegerilor organizate în țara eliberată de sub fascism, a adoptat o declarație prin care s-a proclamat Republica. 29 noiembrie a devenit Ziua Republicii, iar Jajice, o localitate istorică.

Intr-un peisaj incântător, în zare cu munți, la poale de dealuri, Sarajevo, capitala Republicii Socialiste Bosnia și Herțegovina, te cucerește prin pitorescul ei. Despre orașul de pe malurile râului Miljacka s-a spus mereu că atrage atenția prin contrastele sale. În adevăr, el păstrează din caracteristicile orașelor turcești dar totodată prezintă și pe cele ale unui oraș modern. Multă vreme orașul s-a aflat sub stăpânirea otomană, aceasta punându-și amprenta asupra lui: 80 de moschei, ulițe înguste și bolovănoase, case cu arcade și cupole, piețe unde se vînd produse de olărit și vase de aramă lucrate manual. Ar fi însă nedrept să mai vorbim despre contras-

te, intrucît în anii de la eliberare, fața orașului capătă neîncetat un aspect nou, modernizarea fiind întilnită pretutindeni. Turnurile minaretelor dispar între cele tot mai numeroase ale fabricilor. Orașul se înnoiește cu cartiere clădite după cele mai recente cuceriri ale arhitecturii. Orașul vechi dispără înecat în marea clădirilor noi. Dispar și urmele ocupației imperiale austro-ungare, cu cazărmi pe crestele culmilor din jurul orașului.

Sarajevo se poate mindri astăzi cu instituții ce nu le putea avea în trecut: universitate, operă, conservator, bibliotecă, galerii de artă. Încă un temei care ne îndreptățește să vorbim, prin urmare, de dispariția contrastelor.

Cel care vizitează Bosnia și Herțegovina are o adevărată satisfacție dacă trece pe la Jablanica. Înainte, pe hartă nu exista o localitate cu numele acesta. Abia mai târziu, oamenii s-au așezat aici formînd un oraș industrial în jurul hidrocentralei, supranumită „hidrocentrala subterană”. Este una din cele mai mari centrale electrice iugoslave, prima din seria de obiective ale sistemului hidroenergetic de pe riurile montane Neretva și Rama. Lacul artificial are o lungime de 24,5 km, cu un stăvilor de 30 metri. Adîncimea maximă este de 80 metri. Apa, căzînd în cascadă, acționează turbinele centralei construite, la adîncime, în inima stîncilor.

Nu după mult timp de mers spre sud-vest se simte mirosul de alge. Adriatica își face simțită prezența, cu apele ei albastre ca cerul, cu florile ei de pe maluri, cu stațiunile ei balneare. Pleci, ducînd amintirea unor locuri plăcute, a unor oameni primitori și harnici, amintirea unor locuri în continuă înflorire.

Const. SÎRBU

CULTURA ROMÂNEASCĂ ÎN LUME

Pretutindeni, pe toate meridianele globului, călătorii din țara noastră sînt întîmpinați cu un mare interes, cu multă căldură. Se răsfrînge asupra lor întreg prestigiul pe care Republica Socialistă România îl are în lume. Ei sînt reprezentanții „miracolului” românesc, reprezentanții unei țări puternice, constructoare a unei vieți noi, ai unei înfloritoare culturi.

Pretutindeni, cei mai de seamă reprezentanți ai culturii universale își exprimă profunda lor admirație pentru realizările culturii noastre, ale științei, învățămîntului și literaturii noastre, față de arta noastră muzicală și coregrafică, față de teatrul românesc.

Nu mic este prestigiul de care se bucură teatrul nostru în lume, premiul oriunde, la Paris, la Veneția, ca și tinăra noastră cinematografie, care a primit recompense internaționale la Moscova, la Praga, la Edimburg, la Mar del Plata sau la Cannes.

Dacă cineva ar avea migala de a aduna toate știrile în legătură cu succesele repurtate peste hotare de către arta noastră plastică, ar afla, de pildă, că într-un singur an, s-au deschis, cu culorile lor luminoase în fața oamenilor de pe toate meridianele, zeci de expoziții, la Istanbul, în R.F.G., în Danemarca și Olanda, în Finlanda, Suedia și Norvegia, în U.R.S.S., Polonia sau în Franța, în Statele Unite sau în Anglia.

În domeniul literaturii, valorile cele mai autentice, clasice și contemporane, călătoresc pe o arie internațională din ce în ce mai întinsă. În țările socialiste traducerea din literatura română se înfăptuiesc potrivit aceluși spirit de colaborare care face ca să avem la îndemînă, reciproc, marile opere reprezentative. Pe meridianele lumii occidentale, literatura noastră, viziune luminoasă despre lume, este tot mai mult prețuită. Interesul acesta crescînd este dublat de sentimentul descoperirii de către occidentali a unei lumi noi, optimiste, în plin progres.

Astăzi, operele lui Eminescu, Creangă, Caragiale, Sadoveanu și Arghezi sînt tipărite în mod curent, în Occident.

Editura Twayne Publishare din New York, de exemplu, a publicat două volume de Sadoveanu. *Scrisoarea pierdută* a apărut la Lawrence Wisbart din Londra, *Amintirile din copilărie, Răscoala și Ion*, au fost tipărite tot la Londra. *Harap alb* îi farmecă pe micii cititori din Iran, *Baltagul* lui Sadoveanu și *Pădureanca* lui Slavici, pot fi și ele citite în persană.

Sapte volume de Mihail Sadoveanu, *Negura* lui Eusebiu Camilar, *Desculț, Dulăii și Constăndina* de Zaharia Stancu, *Străinul* de T. Popovici, *Opere* de L. Rebreanu, două antologii (teatru și proză) au apărut în Italia ca și plachete de versuri de E. Jebeleanu, M. Beniuc, M. Banuș și Nina Casian. *Versuri* de Jebeleanu, romane de G. Călinescu, M. Sadoveanu, Z. Stancu au apărut la Paris. Tot aci au apărut două mari antologii (de poezie și de nuvele). Prin editura pariziană Seghers, în traducerea poetului francez Luc André Marcel, universul poeziei lui Tudor Arghezi a fost prezentat, strălucit, cititorilor francezi. Cel mai mare poet român contemporan a fost tradus recent de către deținătorul premiului Nobel pentru literatură, italianul Salvatore Quasimodo. Marele poet Rafael Alberti i-a tradus în spaniolă, cu dragoste și artă pe Eminescu și Arghezi. Doi alți mari scriitori de limbă spaniolă, Miguel Angel Asturias și Pablo Neruda au cizelat două antologii reprezentative de proză și de poezie românească. Multe opere literare românești au apărut în Grecia, în Portugalia, în Uruguay, în Elveția, în Argentina, în Suedia sau în Mexic.

Operele traduse din literatura noastră contribuie la răspîndirea culturii românești peste hotare, la includerea ei în marele sistem și patrimoniu al culturii mondiale. Fiecare popor, fiecare cultură națională își aduce contribuția sa prețioasă la acest vast tezaur al omenirii și dacă ne gîndim la bogata noastră literatură, la artele plastice, la marii noștri clasici, la Eminescu, Creangă, Caragiale, Sadoveanu și Arghezi, la Aman, Andreescu, Grigorescu, Luchian și Brăncuși, la noua noastră literatură și artă care cunoaște succese pe drumul ogîndirii profunde a vieții minunatului nostru popor, putem fi pe drept cuvînt mindri, deoarece aportul nostru la această cultură mondială înaintată este însemnat și ne cucerește și dragostea celorlalte popoare.

Creatorii culturii din patria noastră care activează intens pentru cel mai frumos și mai uman viitor al poporului nostru, consideră fiecare operă insufletită de umanism drept un rod al păcii și înțelegerii dintre popoare. Trimitem deci, cu dragă inimă solii noștri pe toate meridianele și primim cu dragoste solii tuturor popoarelor, fiind ferm convinși că slujim, în felul acesta, o măreață cauză a întregii omeniri, conviețuirea liberă, pașnică și prietenească a tuturor popoarelor.

Alexandru BALACI

VOCI INDEPENDENTE ÎN CORUL ATLANTIC

Locul Atlanticului de Nord, creat în aprilie 1949 sub imboldul celor mai reacționare forțe din S.U.A., trece printr-o ascuțită criză. Ea a fost declanșată de atitudinea Franței care a cerut retragerea, pînă la 1 iulie 1966, a trupelor sale din Comandamentele integrate precum și transferarea de pe teritoriul său, pînă la 1 aprilie 1967, a celor două comandamente generale ale N.A.T.O. și a instalațiilor și bazelor militare străine.

„Integrarea armatelor franceze în cadrul unui sistem care, în cele din urmă, este un sistem dominat de armata americană, ar putea să ne antreneze într-un conflict izbucnit în legătură cu o problemă ce nu interesează nici Atlanticul de Nord, nici Europa” — a declarat primul ministru al Franței, Georges Pompidou. Măsurile Franței de a se retrage din sistemul de integrare militară a N.A.T.O., izvorite din grija pentru suveranitatea sa de stat amenințată de așa-zisa „integrare” atlantică, au provocat nemulțumiri la Washington.

Ceilalți parteneri din N.A.T.O., deși se pronunță în continuare pentru

menținerea integrării atlantice, ezită să condamne în mod deschis atitudinea Franței. De unde observatorii politici, obișnuși să vadă și printre culise, deduc că unanimitatea partenerilor atlantici ar fi numai o fațadă. Dincolo de ea, se aud în ultimul timp și alte voci independente. Salazar, primul ministru al Portugaliei, nemulțumit de faptul că S.U.A. întreprind totul ca să pună mîna pe posesiunile coloniale portugheze din Africa, a declarat de curînd: „Unii membri ai N.A.T.O., dacă nu chiar majoritatea lor, în loc de a găsi în alianță un sprijin, sau cel puțin înțelegere, văd că N.A.T.O. servește ca o acoperire pentru o politică care trece peste interesele lor, atunci cînd nu le este, fundamental, ostilă”.

Și Turcia a întreprins o seamă de acțiuni ce indică o optare pentru o politică care, așa cum scria ziarul turc „Milyet”, ar reda Turciei prestigiul său, angajînd-o „pe calea unei politici externe independente”, conformă cu interesele ei naționale. Guvernul turc, de pildă, s-a retras din „comitetul de lucru” pentru cre-

area forțelor nucleare multilaterale ale N.A.T.O. preconizat de S.U.A., a cerut revizuirea acordurilor încheiate în 1950 cu guvernul S.U.A., s-a abținut să acorde măcar și sprijin moral agresiunii americane în Vietnam și, recent, a interzis avioanelor americane U2, destinate misiunilor de spionaj, zborul deasupra teritoriului Turciei.

Vocile independente din corul Atlantic indică grava criză a acestei organizații, nepotrivirea ei cu vremurile în care trăim și în care popoarele își afirmă cu tot mai multă vigoare dreptul de a-și croi singure soarta, de a nu admite nici un amestec în treburile lor. Încercarea S.U.A. de a trece peste criza N.A.T.O. prin tactica tărăgănării, (S.U.A. au anunțat că nu acceptă „calendarul” francez pentru retragerea forțelor americane) prin presiuni directe și indirecte, nu constituie decît o încercare disperată de a forța evenimentele, de a menține cu orice chip un sistem asupra căruia istoria și-a pronunțat verdictul de condamnare.

E. MARTIN

Ploaie... cu întrebări

Ion Bărbuș, directorul căminului cultural, șede la fereastră privind ploaia care se cernea peste uliță. Că era frământat de multe întrebări, i se putea citi pe față. (Așa sînt unii ziaristi: au darul de a citi pe fața omului!) Fusese anunțat de iminenta vizită a brigăzii științifice. Nu mai putea să amine trimiterea întrebărilor la raion. Să iasă oare pe așa o vreme ca să stea de vorbă cu oamenii? — era o întrebare, dar nu putea s-o pună brigăzii științifice!

Și totuși, ieși. Intemperiiile nu-l puteau împiedica să-și facă datoria. Sfișie cu bărbăție perdeaua ploii care îi biciuia fața timp de... cițiva pași, pînă intră în biroul lui Gheorghe Dumitrescu — directorul școlii.

— Dă-mi o mină de ajutor, Dumitrescule. Trebuie să strîng întrebările pentru brigada științifică.

— Și vrei să merg cu tine pe ploaia asta?

— Nu, dar m-am gîndit că poate ai de pus vreo întrebare.

— De ce nu? Notează: Ca-

re sînt cele mai recente cucceri ale cosmonauticii?

— Perfect. O întrebare am. Și cînd mă gîndesc să ies pe ploaie... Oare de ce-o fi primăvara asta atît de ploioasă?

— Uite că ai și tu o întrebare pentru brigadă.

— Că bine zici. Două la rînd. Mi-ar trebui vreo opt.

După un moment de intensă gîndire („să ies în ploaie, să nu ies“) Bărbuș, concentrat, duse mina la cap și se făcu că-și aduse aminte:

— Păi, să vezi că... deunăzi m-am văzut cu al lui Iorgu și m-a întrebant dacă n-are el dreptate în problema cu gardul, știi din procesul lui.

— Asta să-l întrebe pe juristul care vine cu brigada de la Vîlcea.

— Deci avem trei întrebări.

— Stai că sînt patru. Îl știi pe badea Ion de la zootehnie. Discuțînd cu el, am observat că nu se prea dumirea cum e cu monta artificială. O să-i răspundă medicul veterinar din brigadă.

— Aseară la bufet era și

naș Florea. Numai ce-l aud că-i zice lui Vasile: „Cum s-or fi măsurînd gradele la țuică?“

— Va să zică cu asta avem încă o întrebare.

Și astfel, scormonindu-și memoria, cînd Bărbuș, cînd Dumitrescu își aduceau aminte cum că cineva ar fi avut ceva de întrebant. Așa ajunseră pe la capătul listei.

— Cum îți spuneam, re-luă directorul școlii, alaltăieri Grigore m-a întrebant..

— Păi Grigore e în spital de o lună!

— Parcă Mihai cu care ai vorbit tu nu e plecat la armată din toamnă?

Bineînțeles că, atunci cînd a venit brigada științifică în Șirinoasa, nici unul dintre cei care, zice-se, au pus întrebări nu era în sala aproape goală.

Bărbuș și cu Dumitrescu erau însă fericiți că au scăpat cu pantofii curați. Dar cu o-brazul?... E și asta o întrebare. Ce-i drept nu pentru brigada științifică.

Vladimir PANĂ

— Tu ești pisicuța mea!!
(Din „KROKODIL“)

Masina supersonică

Vasile Paraschiv de la cooperativa agricolă din Zebil era în al noulea cer. Și asta fiindcă pentru prima oară în viața lui de as al volanului pusese mina pe o mașină care nu doarme pe drum. Mașina, un autocamion „Carpați“, nou-nouț de o frumoasă culoare cenușie l-a mulțumit de la început. Și-a dat seama de cînd a apăsant pe accelerație că dacă vrea, poate oricînd să zboare dar și-a aminat înadins bucuria pe mai tîrziu, pentru cînd o avea o cursă cu drum lung și liber, fără găini și fără copii care să-l încurce. Și prilejul s-a ivit mai repede decît spera. Vasile Paraschiv a fost trimis să ducă grîul cooperantilor la măcinat.

A stopat în poarta primului înscris pe listă, așa de lîn incit era să scoată o găină din piele.

— Plecăm Vasile? îl întrebă cetățeanul.

— „Carpați“ îi gata că i-am făcut plinul de-aseară, da' la băiatu' e secetă mare.

Omul a înțeles din asta exact ce trebuie, așa că peste seceta lui Vasile Paraschiv au plouat primele 10 pahare de vin. Pe urmă au venit la rînd alți amatori de măciș și alte sticle. Ajuns la bufetul satului, Vasile Paraschiv a simțit că iar e secetă. Așa că i-a luat pe cei care-l așteptau acolo:

— Bravo nenisorilor, care va să zică așa vă duceți voi... morile la sac, cu coniac cinci stele și cu vermut. Toarnă mă, nea Petrache, și mie unul și dă-mi și-o juma de vermut.

Între timp, cum se urcaseră toți sacii în mașină și oamenii peste ei, Paraschiv le-a mai strîgat o dată să se „ție“ bine după care totul a dispărut într-un muget ca de furtună de gradul 10 și într-un nor de praf. Cînd a ajuns la șoseaua asfaltată, bătuse de mult suta de kilometri și, ciudat, în loc să simtă că zboară, a început să simtă că stă pe loc, iar camionul, sacii, oamenii și pomii de pe marginea drumului se învîrteau amețitor de repede în jurul lui.

— Asta-i pînă ies din imponderabilitate, și-a făcut el curaj, străduindu-se să atingă cit mai repede 150 de kilometri pe oră.

Și atunci, roțile s-au desprins de pămînt și camionul a țîșnit scurt în aer. Ce se va fi înîmplat în aer nu mai știe nimeni, se știe numai că la aterizare, Paraschiv avea o bucată de volan în mină, pe cîmp erau numai oameni și saci, iar camionul se fleșcăise ca o pătlăgică murată prost. Lui Paraschiv i-a zburat carnetul de conducere, pentru confundarea mașinii cu un avion supersonic.

A. CROITORU

Nicolae FĂTU

Dacă-i bal...

Mare bal — mare. Două instrumente — două. Acest afiș este cartea de vizită a comitetului pentru organizarea balurilor din satul Rachieri, raionul Ploiești.

Dorînd să aflăm amănunte în legătură cu acest comitet ne-am adresat lui Ion Filfan, responsabilul cu... toba, care ne-a declarat:

„Deși instrumentul meu preferat este toba, nu vreau acum să o bat ca să nu se spună că mă laud. Afișul exprimă într-adevăr munca noastră. Am organizat un mare bal — mare

cu două instrumente: la toba — eu, iar la acordeon — Nicolae Marcel.

Să nu se creadă însă că noi am lucrat sectar. Nu, alături de noi au mai fost și Mihail Paraschivescu și Ioan Iosif Apostol. Că doar nu-i treabă ușoară să organizezi un bal.

Vreau să vă împărtășesc cum s-a născut ideea rămasă celebră prin partea locului. Era într-o noapte... pentru că „noaptea e un sfetnic bun“ spune un mare scriitor clasic... din antichitate, căruia nu îi dau numele ca să nu pretindă drepturi de coautor.

Deci, era într-o noapte. Noi, adică eu, Nicolae, Mihail și Iosif, ne plictisiseam de moarte pentru că directorul căminului cultural nu mai organiza baluri pe motiv că se face mizerie cu semințe în sală și din

cauza unui exces de veselie se sparg geamurile. Am demonstrat falsitatea acestei teorii. Cînd este organizare nu se sparg geamurile. Noi am spart... ușa căminului și am intrat în sală. Fără nici o aprobare, deoarece luptăm împotriva birocrăției, am început să cîntăm și s-au mai adunat tineri, căroră, din modestie, nu le-am spus că inițiativa ne aparține, pentru a fi scutiți de laudele lor copleșitoare.

Și totul s-a desfășurat în cea mai perfectă ordine. Mai ceva decît la vestitul „bal“ dat de Napoleon la Waterloo.

Încheiem aici declarația lui Ioan Filfan, menționînd că „organizatorii“ au fost amențați. Cineva trebuia să plătească, nu geamurile ci, conform unei zicale, oalele sparte. Sancțiunea este totuși prea ușoară. Dacă-i bal, bal să fie!

Fără cuvinte...

Desen de ȘT. MUNTEANU